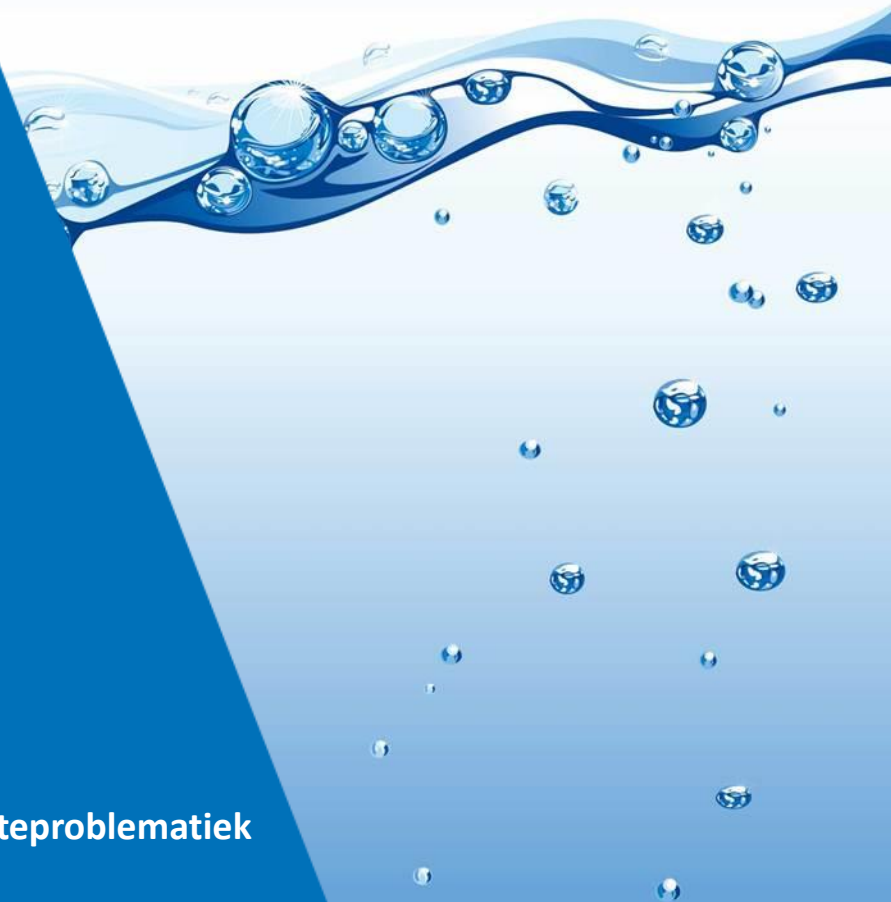

Krista Maes, operationeel directeur
Koen Maeghe, afdelingshoofd

Droogte: impact op de waterwegen en de scheepvaart

Vlaams Parlement - C-LEE - hoorzitting droogteproblematiek
- dinsdag 30 juni

De Vlaamse Waterweg

“Wij beheren en ontwikkelen onze waterwegen als een krachtig netwerk dat bijdraagt aan de economie, de welvaart en de leefbaarheid van Vlaanderen.”

Beleidsnota : Vlaanderen beveiligen tegen overstromingen en droogterisico

De Vlaamse Waterweg maakt niet enkel binnenvaart mogelijk in Vlaanderen, maar is ook waterleverancier voor landbouw, industrie en drinkwaterproductie.

Jaarlijks budget:
400 mln euro/jaar
221 mln euro/jaar
Investeringsbudget

166 steden/gemeenten worden
doorkruist door een waterweg

1.315 personeelsleden

6.000 jobs in de binnenvaart
120.000 gerelateerde arbeidsplaatsen

73 stuwen

80% van de Vlaamse bedrijven
bevindt zich op minder dan
10 km van een waterweg

1.076 km
bevaarbare waterwegen

131 sluizen

853.000
containereenheden (TEU)/jaar

78 jachthavens

800 bruggen

930.000 vermeden
vrachtwagenritten per jaar

CO2-uitstoot:
3 tot 6 maal lager dan wegvervoer

Tonnage: **72** miljoen ton/jaar

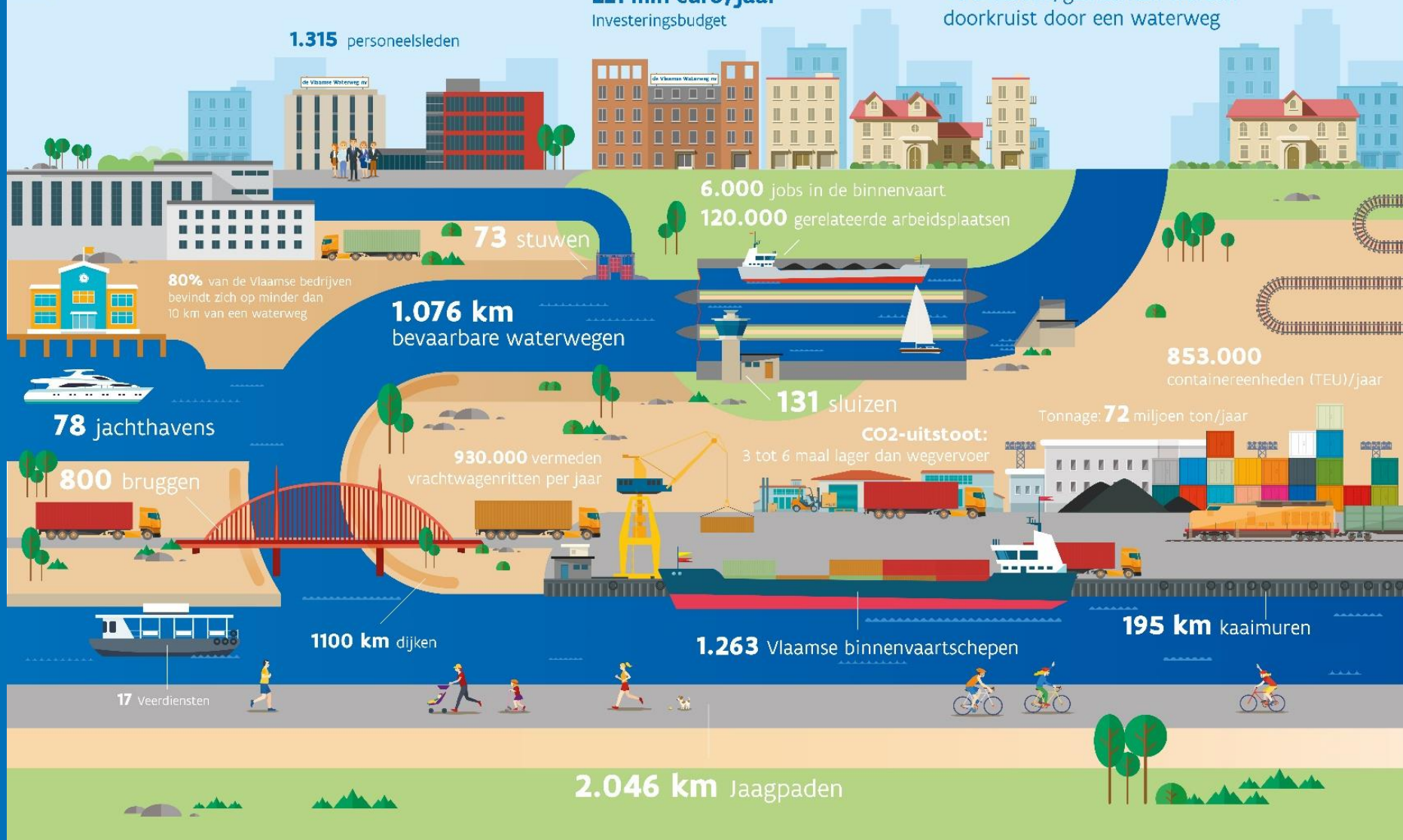
1100 km dijken

1.263 Vlaamse binnenvaartschepen

195 km kaaimuren

17 Veerdiensten

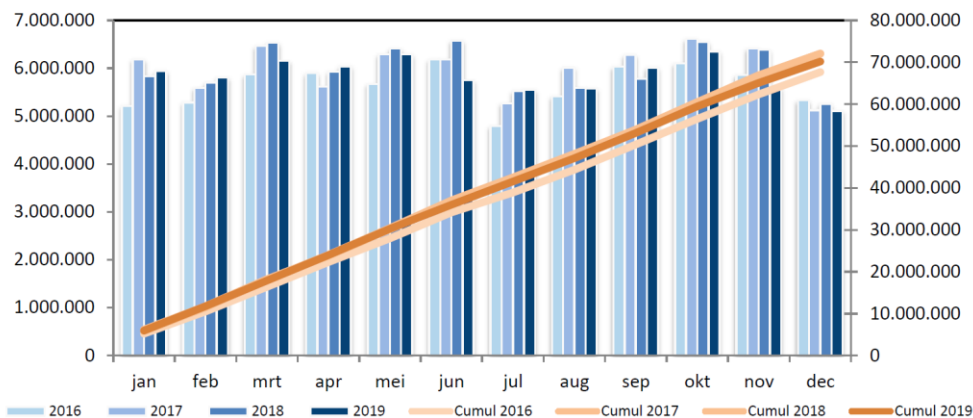
2.046 km Jaagpaden

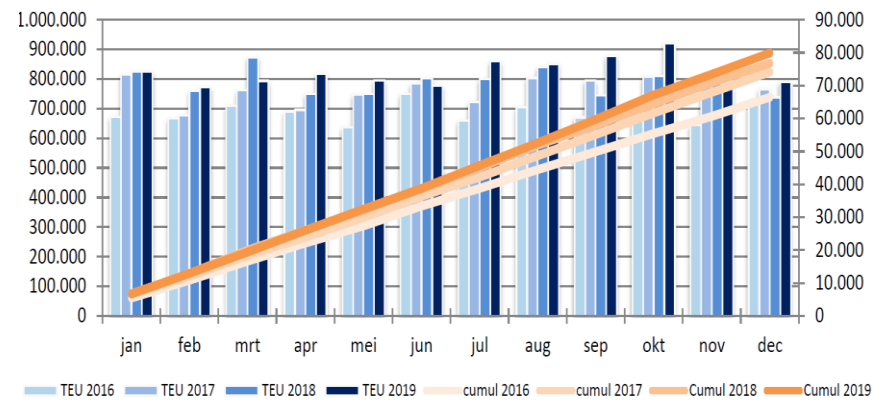
Binnenvaart : groene modus

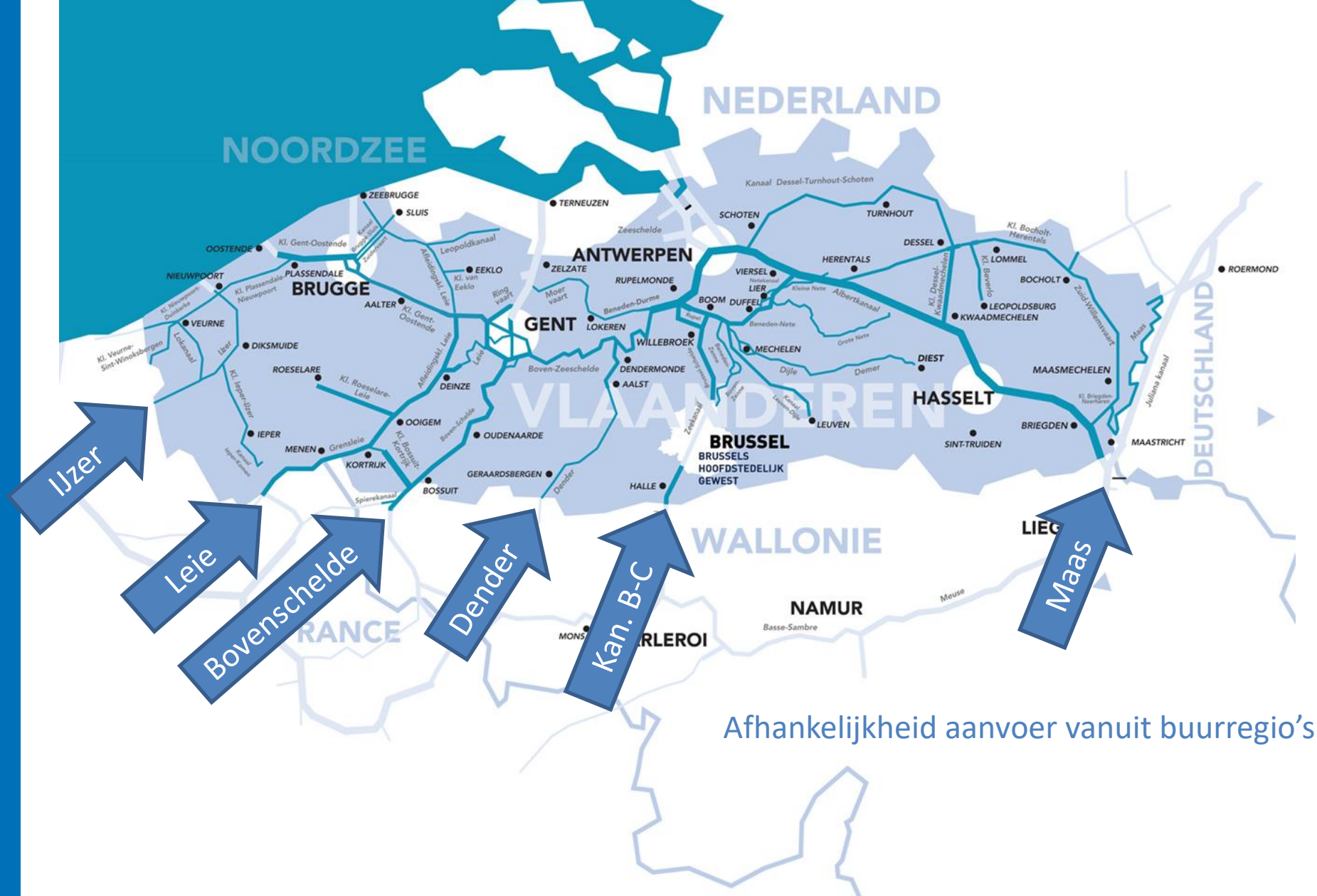
- Vervoerde tonnage : > 70 miljoen ton/jaar
- 900.000 containers/jaar

Vervoerde tonnage

Vervoerde containers

Afhankelijkheid aanvoer vanuit buurregio's

Impact

Huidige toestand (30/06/2020)

IJZER

- De IJzer, het Lokanaal en het kanaal Nieuwpoort-Duinkerke zijn door de recente neerslag een 15-tal cm boven normaalpeil. Het water zal verdeeld worden in functie van terugdringen verzilting.

LEIE-BOVENSCHELDE

- Zuinig schutten pleziervaart. In Merelbeke is één van de twee sluizen gestremd voor waterbesparing.
- Gezamenlijk debiet Leie en Boven-Schelde niet meer voldoende voor alle functies. Toevoerdebiet verdrag Gent-Terneuzen blijft wel behouden met een tweemaandelijks gemid. debiet van 14,5m³/s.
- In Gentbrugge : stuw tussen Oude Schelde en de Boven-Zeeschelde is dicht om water te besparen voor het Kanaal Gent-Terneuzen.

DENDER

- Debiet Dender gedaald naar een gemiddelde van 0,5 m³/s.

KANAAL BRUSSEL-CHARLEROI

- Diepgangbeperking 20 cm

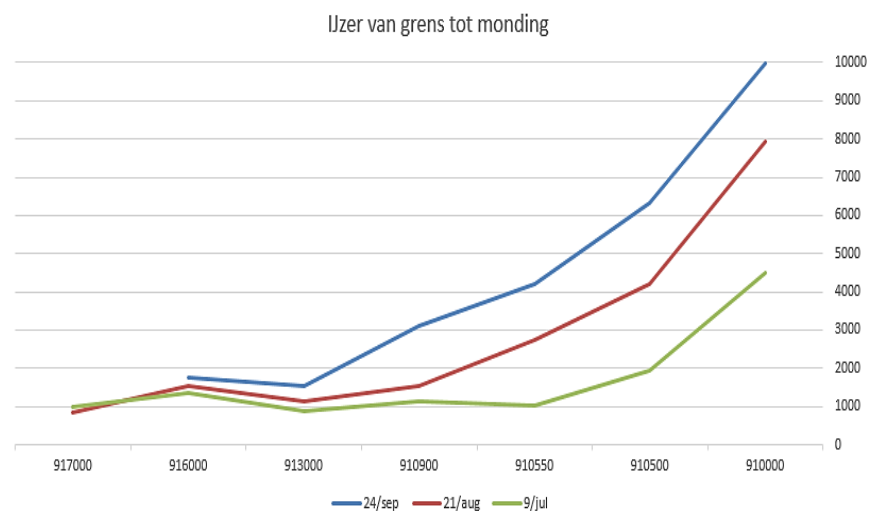
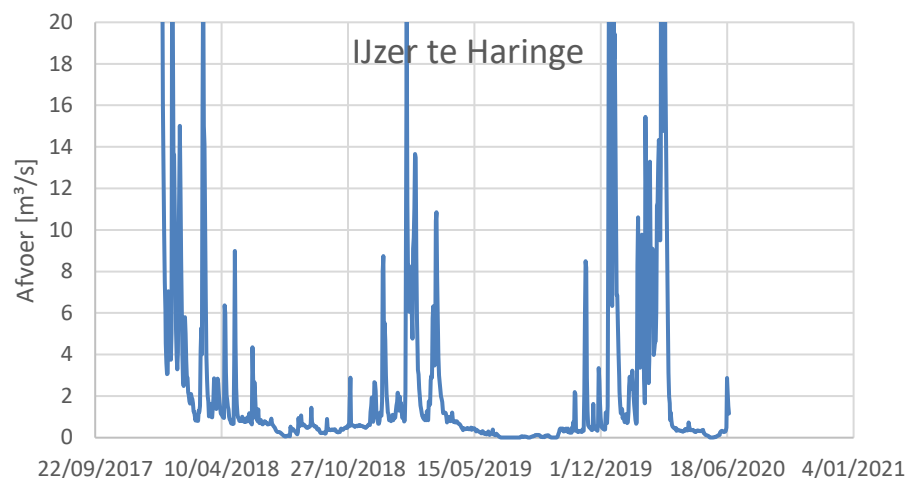
MAAS

- WKC Wijnegem stilgelegd
- Pompen aan Ham en Olen
- Watervangen op 50% Albertkanaal en Kempense kanalen
- Vanaf 2/06 is er zuinig schutten ingevoerd op sluis Wijnegem, sluis Diepenbeek en sluis Genk

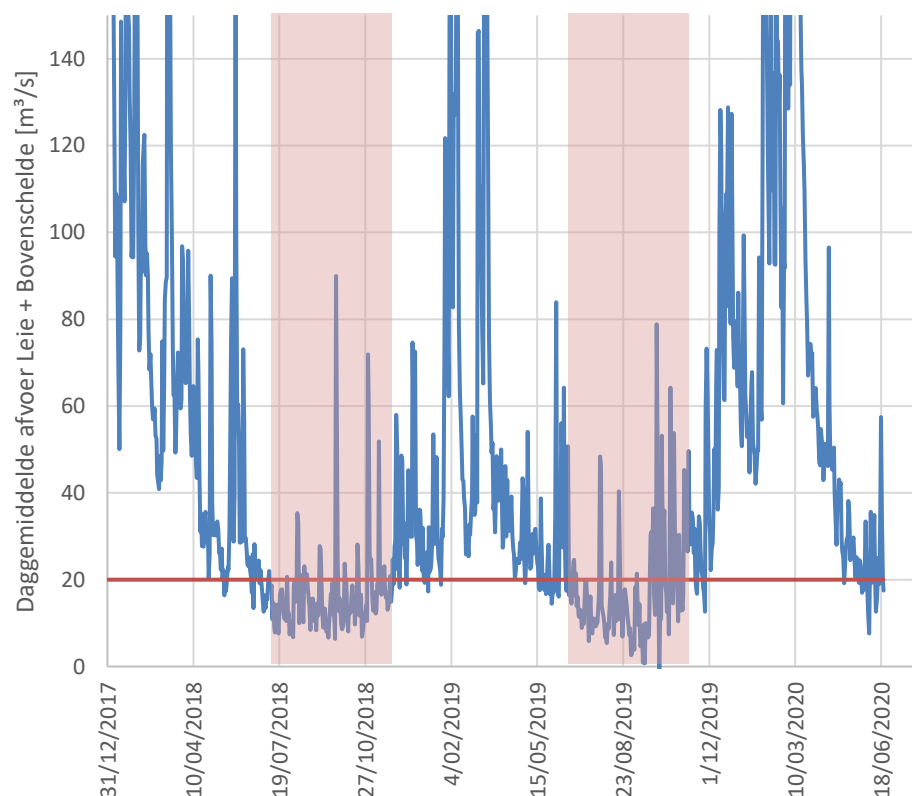
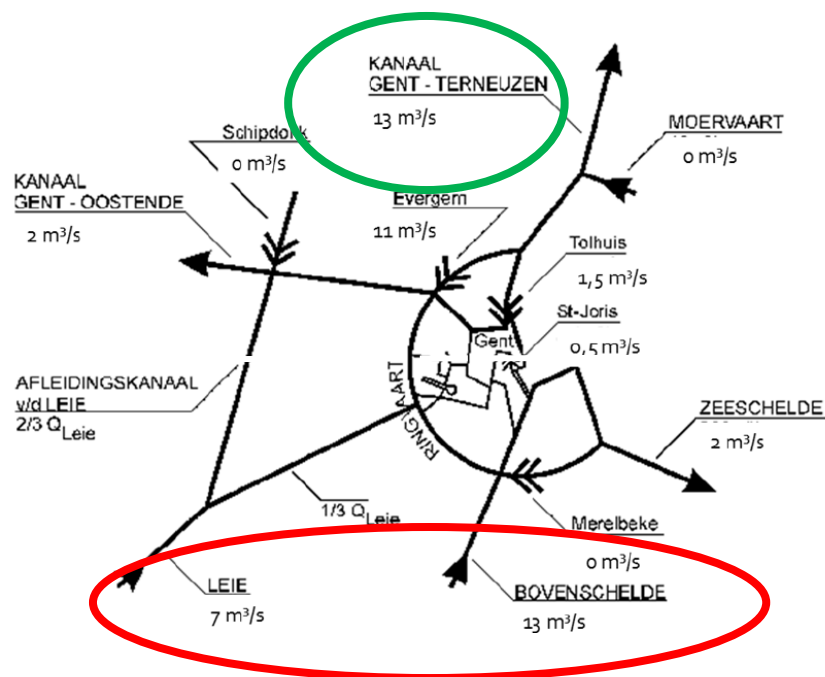

Impact: IJzer

- Tijdens afgelopen zomers werden verschillende keren minimum afvoeren geregistreerd (0 m³/s)
- Diepgangbeperkingen voor scheepvaart
- Toename van zoutgehalte:
 - Impact op landbouwcapacities en voeding polderwaterlopen
 - Impact op drinkwaterinname WPC De Blankaart
 - Impact beperken door zoet water op te houden en vervolgens te flushen

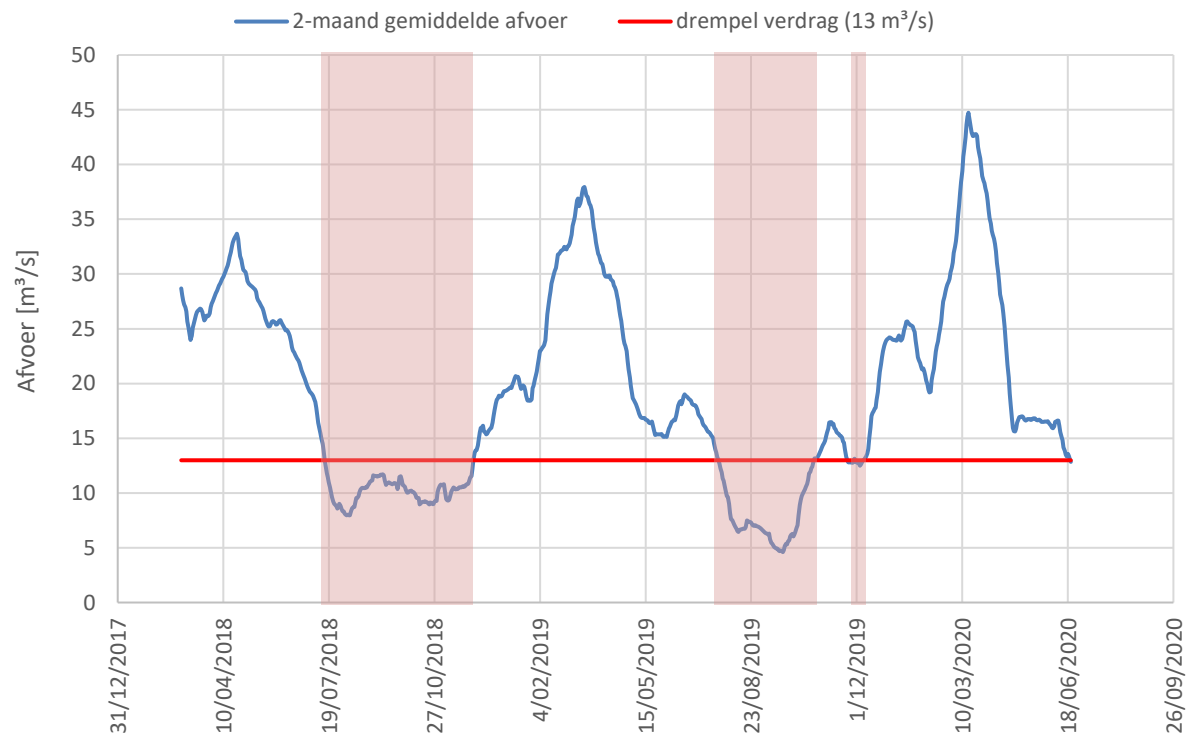
Impact: Systeem Bovenschelde - Leie

Normale debietverdeling Groot Pand Gent :

20 m³/s aanvoer is nodig voor debietverdeling omgeving Gent

Impact: Systeem Bovenschelde - Leie

Afgelopen jaren kon lange periodes niet voldaan worden aan het verdrag rond kanaal Gent-Terneuzen

Impact: Systeem Bovenschelde - Leie

- Sluizen Terneuzen gestremd rond laagtij
- Gegroepeerd schutten van alle scheepvaart Groot Pand
- Stremming van sluis 2 in Merelbeke, stremming van sluis 1 in Merelbeke rond laagtij
- Diepgangbeperkingen beroepsvaart
- Sterk toegenomen zoutgehalte (> 3 g/l)

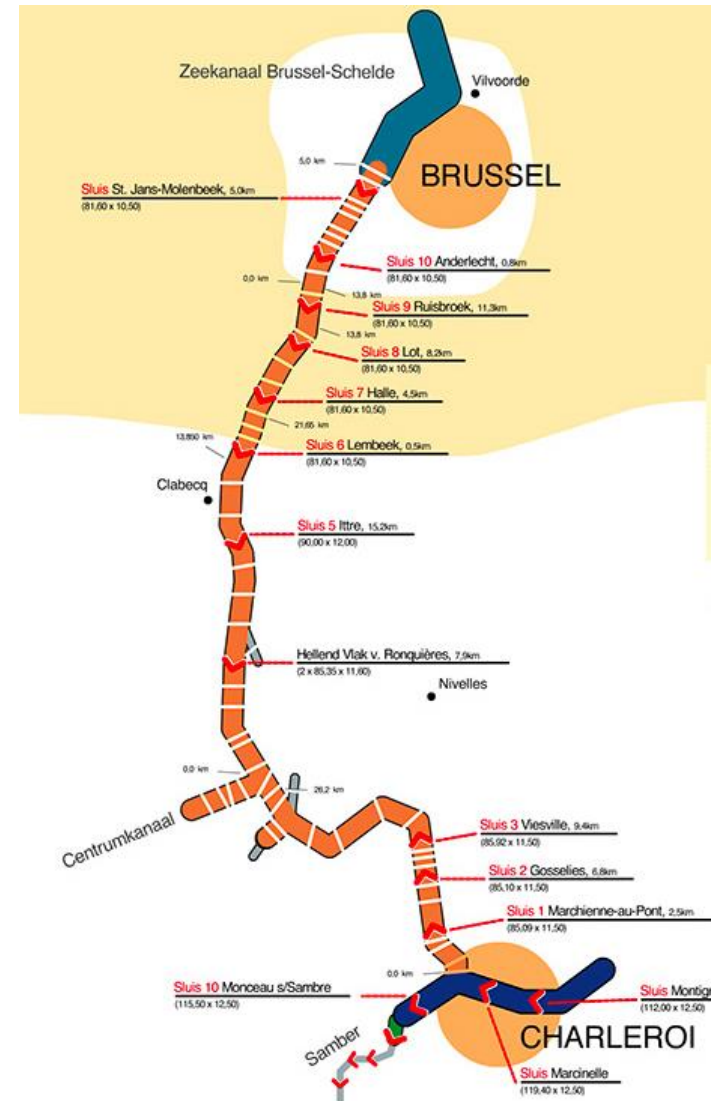
Impact: Systeem Dender

- Afvoer voor ca. 40% afkomstig van Wallonië
- Door dichtzetten stuwen en aangepast schutbeheer kan het peil vaak nog gehanteerd blijven
- Inlaten van Scheldewater meest afwaartse pand tijdens hoogtij

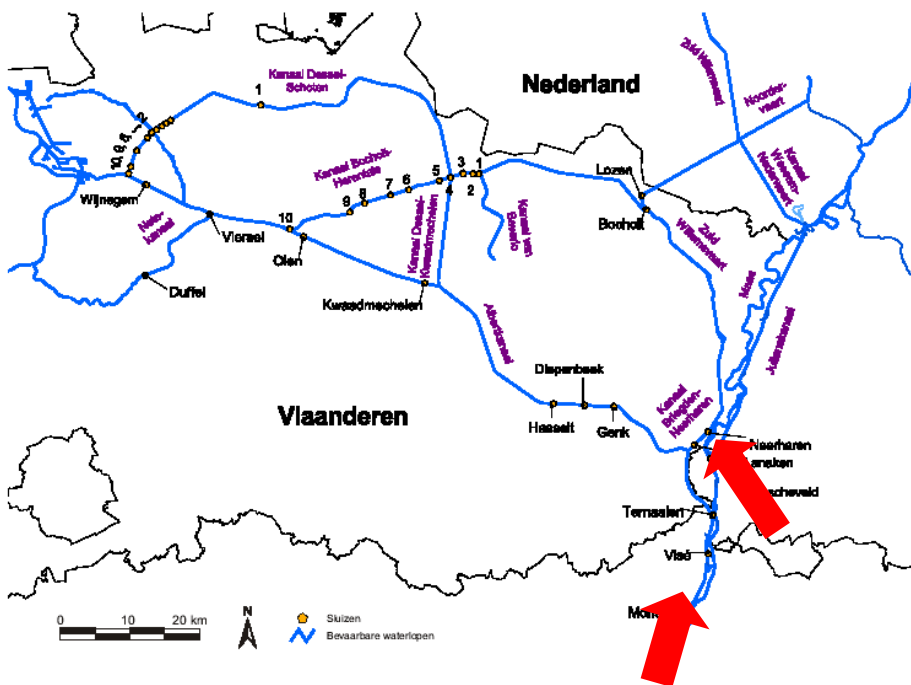
Impact: Kanaal Brussel-Charleroi

- Afhankelijk van de aanvoer vanuit Wallonië (Ronquières)
- Diepgangbeperkingen
- In 2019 ook tijdelijke stremming scheepvaartverkeer
- 2020 : installatie mobiele pompen

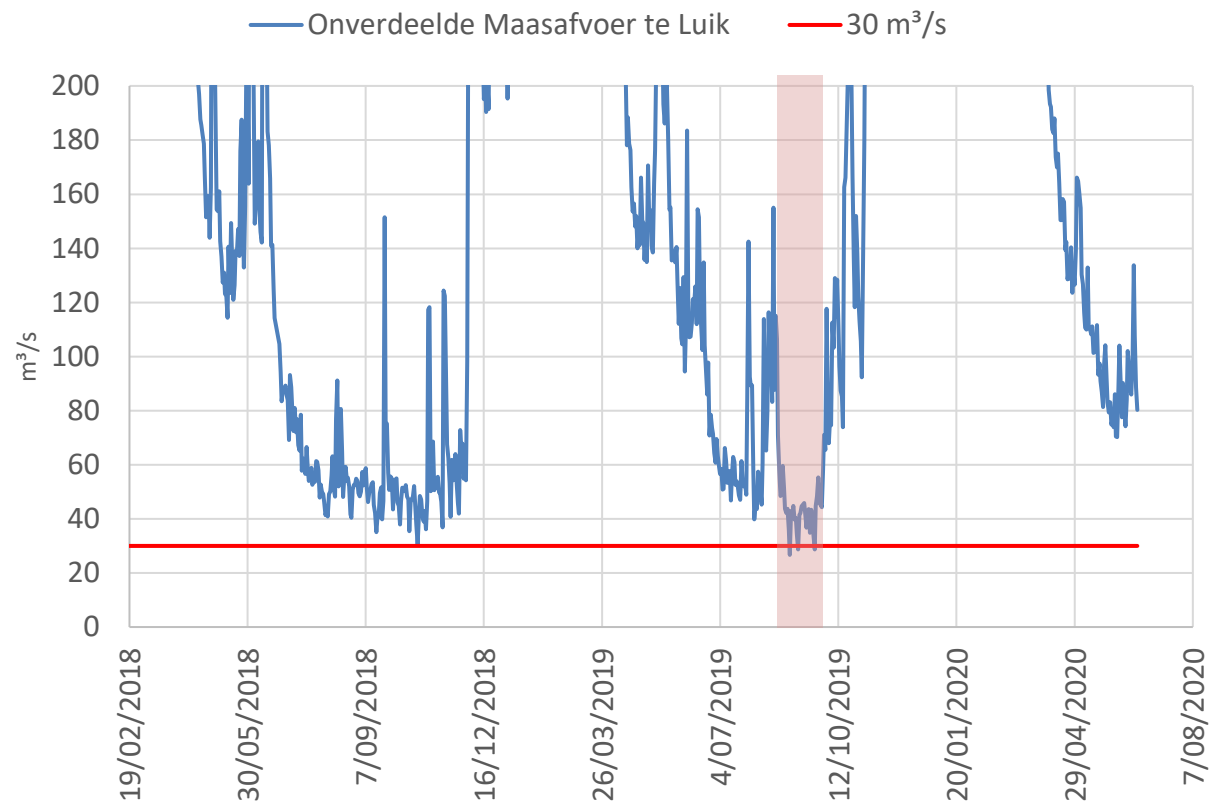
Impact: Albertkanaal en Kempense kanalen

Maasafvoeroverdrag (1995)
bepaalt Vlaams gebruik

Afvoer Maas (Luik)	Vlaams verbruik = Nederlands verbruik	Maas
> 130	25	60
115	30	55
100	25	50
60	25	10
50	20	10
40	15	10
30	10	10

Impact: Albertkanaal en Kempense kanalen

Impact: Albertkanaal en Kempense kanalen

- Stilzetten van de waterkrachtcentrales van het Albertkanaal
- Gedeeltelijk sluiten watervangen voor bevoeiing natuur- en landbouwgebieden
- Zuinig schutten voor de pleziervaart op alle Kempense kanalen
- Diepgangbeperking Dessel-Turnhout-Schoten en Dessel-Kwaadmechelen
- Zuinig schutten voor de beroeps- en pleziervaart op Albertkanaal
- In 2019: Tijdelijk stremmen kanaal Bocholt-Herentals (sluis 4 - sluis 10)
- In 2019: Aanpassingen aan captaties van drinkwatermaatschappij

Maatregelen

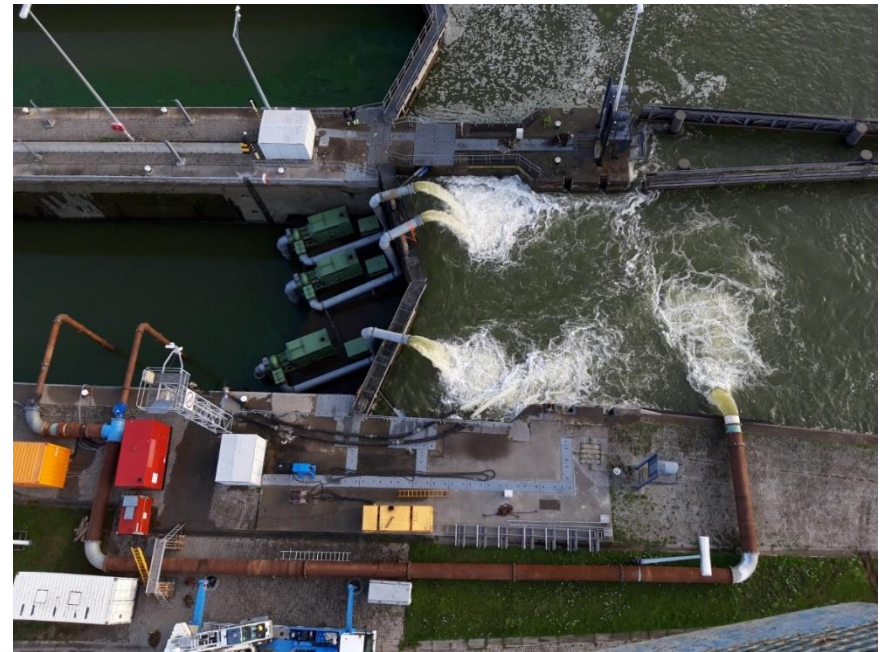
- Operationele waterbesparende maatregelen
- Bronmaatregelen, op zoek naar synergie (groene energie, overstromingen, natuurontwikkeling)
- CO2-reducerende maatregelen
- Middellange termijn

Operationele waterbesparende maatregelen

- Minimaliseren lekverliezen aan stuwen en sluizen
- Instellen hogere zomerstreefpeilen waar mogelijk
- Gegroepeerd schutten voor plezier- en beroepsvaart
- Beperken watercaptaties niet economische sectoren

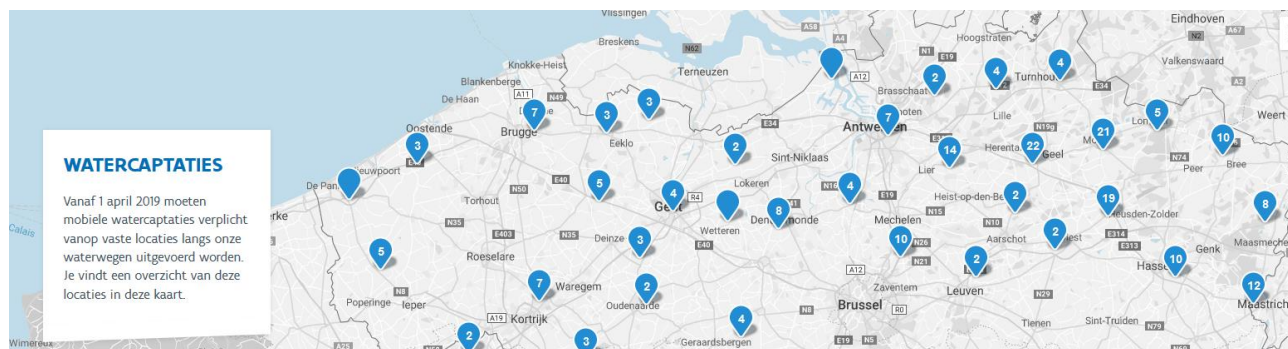
Operationele waterbesparende maatregelen

- Terugpompen schutwater via vaste of mobiel installaties
- Beperking : zoutindringing

Operationele waterbesparende maatregelen

- Captatiebeleid:
 - Vaste captatiepunten voor mobiele captaties
 - Sensibilisering tot zuinig omspringen
 - E-loket voor aanvragen captaties (in samenwerking met andere waterbeheerders)

Bronmaatregelen

- Creëren van natte natuur = infiltratie bevorderen
 - Rivierherstel Leie (500ha natte natuur)
 - Sigmaplan:
 - Demermeanders
 - Vernatten Netevallei
 - Inrichten GOG's als wetland
 - Integratie in Actieplan Waterschaarste en Droogte en Stroomgebiedbeheerplannen

Bronmaatregelen

Heraantakking
Demermeander
te Aarschot

CO2-reducerende maatregelen

- Modernisering waterwegen
- Bevorderen binnenvaart
- Walstroomvoorzieningen
- Vergroeningsconsulent
- Waterkrachtinstallaties
- Steunprogramma 'vergroening binnenvaart' voor hermotorisatie van kleine schepen en installatie van nabehandelingstechnieken
- Innovatieve projecten (Watertruck + : EURO VI-norm)

Middellange termijn

- Impact van de waterbeschikbaarheid ten gevolge van klimaatverandering en toename scheepvaartverkeer : middellange termijninvesteringen droogtemaatregelen (intelligente sturing, captatiebekkens, pompen)
- Doorlichting prijszetting oppervlaktewater (Waterbeleidsnota 2020-2025)
- Innovatieve ontwikkelingen scheepvaart : nieuwe scheepstypes, autonoom varen, scheepvaartsturing, ...